

nr.4
2024

IUSBÄRAREN

UTGIVEN AV JURIDISKA FÖRENINGEN VID STOCKHOLMS UNIVERSITET SEDAN 1959

■ KARRIÄR

HR-managern Jenny Wigrup: Detta söker arbetsgivaren

■ STUDENTLIV

Är du sugen på
utbytesstudier?

■ POLITIK

Amerikanska & finska
presidentvalet

■ STUDENTLIV

Fyra tips för en
lyckad tenta

IUSBÄRAREN ges ut av Juridiska Föreningen vid Stockholms universitet. Utgivning sker fyra gånger per år och tidningen skickas kostnadsfritt till alla studenter vid Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet samt till alla anställda på Juridicum vid Stockholms universitet. Även utvalda advokatbyråer, myndigheter och bibliotek erhåller tidningen kostnadsfritt.

I DETTA NUMMER

Chefredaktörens krönika	3
Styrelsekrönika	4
Intervju Jenny Wigrup	5
Intervju med utbytesstudenter	11
Johan Kjellsons studietips.....	15
Lova Nilssons tentatips	16
En f.d. juriststudent om studentlivet	17
Amanda Bos Ekman om studier utomlands.....	18
Ett halvår på Snellman	19
Kryptoblagens skattefusk.....	20
Rugby på förvaltningsrätten.....	22
Amerikanska och finländska presidentvalet	23
Notiser.....	24
Fråga Arbetsrättaren	26

ANSVARIG UTGIVARE

Emil Wallmark
emil.wallmark@jurstud.com

CHEFREDAKTÖR

Eric Ternström
chefred@jurstud.com

INFORMATIONSEKRETERARE JF

Gustaf Wennersten
infosek@jurstud.com

GRAFISK FORM OCH LAYOUT

Jill Wallentin
mail@jillsmat.se

ANNONSBOKNING

Klim Malivskij
annonsansvarig.iusbararen@
jurstud.com

TRYCK

Scandinavian Print Group

OMSLAGSFOTO

Snellman

ADRESS

Frescativägen 16
114 18 Stockholm

Redaktionen förbehåller sig rätten att skära i eller refusera insänt material. För icke beställt material ansvaras ej. I tidningen gjorda uttalanden är endast om så anges att betrakta som JF:s eller IUSBÄRARENS ståndpunkt.

ERIC
TERNSTRÖM
ChefredaktörTIEMON
OKOJEVOH
SkribentCRISTINA
BLIXING
SkribentANNA ANTWAN
SkribentRONJA
LANDÉN
SkribentEMMA
GROTH
SkribentENNI ZANDER
SkribentHARRI
KORHONEN
SkribentVERA
KVIST
SkribentNELLY
STARKENGREN
SkribentCECILIA
LAGERSVÄRD
AlumniskribentLOVA
NILSSON
SkribentDAVID MUNCK
AlumniskribentJILL WALLENTIN
Art Director,
formgivare

Ett stormigt år lider mot sitt slut

2024 lider mot sitt slut. Om jag skulle försöka sammanfatta det här året så skulle jag säga att det har varit ett stormigt år. Både för mig personligen och i världen i stort. Under det året nådde jag stora framgångar i mina studier samtidigt som både min morfar och min kanin lämnade mig och min familj. Jag dejtade en tjej och dumpade en tjej. Ute i världen tog Sverige äntligen sig in i NATO medan Donald Trump återigen blev amerikansk president. Ett steg framåt och ett steg bakåt. Så skulle jag nog beskriva det här året.

Donald Trumps jordskredsseger kom dock inte direkt för en överraskning för mig personligen. Till skillnad från en del svenska medier var jag medveten om hur impopulär både Biden och Harris har varit under de senaste åren och att de amerikanska folket suktade efter förändring. Retoriken om att Donald Trump skulle utgöra ett "hot mot demokratin" påminde mig om Magdalena Anderssons varnande om Sverigedemokraterna. Även om sanningshalten nog är högre när det gäller Donald Trump så gick den jargongen, precis som i Sverige 2022, inte hem hos väljarna. Sakpolitiken är viktigast och så ska det vara. Vad nu Trumps seger innebär för Ukraina, NATO och den globala säkerhetsordningen låter jag än så länge vara osagt. Det jag kan dock säga är att ni finner mer om svenska medias bevakning av det amerikanska presidentvalet i Harris (fullt medveten ordvits) krönika.

Utöver detta finner ni i detta nummer en intervju med Snellmans HR-manager Jenny Wigrup om vad

arbetsgivare vill se när de så småningom anställer oss. Ni finner också tentatips från Lova Nilsson och flera texter om utbyten av såväl Enni Zander som några av våra samarbetspartners. För att vi alla ska få en lyckad framtid.

Framtiden är osäker, det kommer den alltid vara, särskilt när en dömd brottsling sitter med världens största kärnvapenarsenal i händerna. Jag vill dock ändå påstå att den trots allt kan bli riktigt bra. Men det betyder inte att det kommer bli enkelt. I Dantes La divina commedia (som jag faktiskt läste i år) är själva andemeningen att vägen till himmelriket leder oss genom skärselden. Även om det stormar får vi inte sluta kämpa. Det här året har varit tuftt men det jag har lärt mig detta år är att när livet slår en på käften då reser man sig igen. Det vill jag att ni alla tar med till nästa år. Sluta inte kämpa för det ni tror på, för dem ni älskar och för de ni är. För storma det kan jag garantera att det kommer göra även nästa år. Med de orden vill jag önska er alla en God Jul och ett gott nytt år. På återseende!

ERIC TERNSTRÖM
chefredaktör

Juristen

*Midvinternattens köld är hård,
stjärnorna gnistra och glimma.
Alla sova i enslig gård
djupt under midnattstimma.
Månen vandrar sin tysta ban,
snön lyser vit på fur och gran,
snön lyser vit på taken.
Endast juristen är vaken.*

*Föreningens sal är varm och trygg,
trots vinterstormens yra.
Här fostras viljor och kloka rygg,
de som rättens fana ska styra.
Föreningens själ är tyst men stark,
ett ljus i mörkrets kalla dagar
fostrar de som torde veta allt
om Svea rikets lagar.*

*Så lyser månen på Juristens bord,
och hyllornas tunga länder.
Juristen bläddrar bland gamla ord,
som formas i nya händer.
Paragraferna talar, dess röster är små,
men tysta de leder en vägen.
Så byggs en värld där rättvisa får
sprida sin ljusa prägel.*

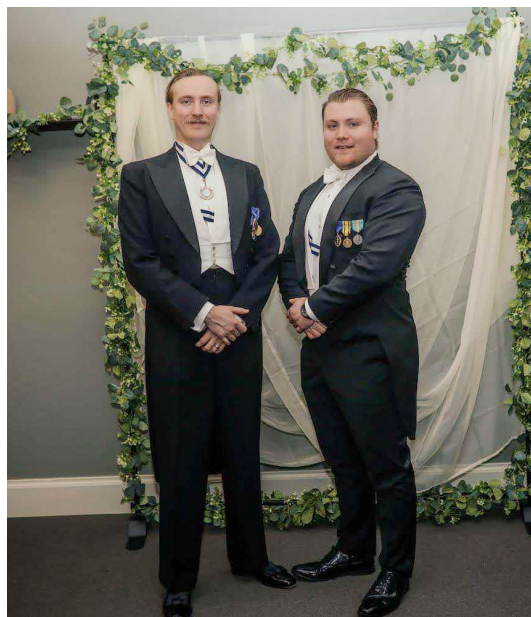
*När gryningen anas med gyllene sken,
föreningen av röster fyller.
Vintern känns lätt, fast snön ligger len,
när gemenskapens värme förgylles.
Så må midvinternatten krispig vara,
och mörkret på jorden vila,
i föreningens famn står rättens hall,
där framtidens stadga ska ila.*

VINTERN rasar i stad och land och verksamhetsåret 2024 rör sig mot sitt slut. Advent har kommit och gått och nu står julen för dörren. Ordförande paret önskar därför lägga ovanstående dikt med medföljande krönika till handlingarna som vår sista bilaga inför det kommande året.

Det har varit ett fullspäckt år av ut-

maningar och arbete som nu äntligen kommit till sitt slut. Vintern har satt sina klor i Stockholm och på ett personligt plan så har ankomsten av vinter, snö och mörker möjliggjort för viss reflektion på det gångna året. Vi har sett föreningen hålla två insparningar, ett 20-tal fester, en arbetsmarknadsmässa av rang och sist men inte minst en årsbal utan dess like. Vi har genom två stämmor på våren och vidare en årsstämma i höst, drivit frågor som varit viktiga för föreningens fortlevnad och medlemmarna har fått insikt bakom kulisserna för verksamheten. Vi har haft en internationell kommitté som rest Norden runt och två internationella insparningar som välkomnat utbytesstudenter med öppna armar. Vi har även genom våra kommittéer deltagit i andra föreningsars verksamhet och strävat för att öka föreningsengagemanget under hela det gångna året. Nästa års styrelse valdes under höstens ordinarie årsstämma och vi har tryggat föreningens styre för ytterligare ett år framåt, vilken lättnad!

Det är med tunga hjärtan som vi lämnar över till våra kära efterträdare. Vår tredje presidiummedlem Emma Ridell tillsammans med Mathilde Lönnel Mortensen kommer ta över som Ordförande och Vice Ordförande och vi önskar dem ett stort lycka till inför det kommande verksamhetsåret. Det är också med nostalgi som vi tänker tillbaka på alla roliga stunder och all glädje vi haft, alla otroliga människor vi träffat och de otaliga oförglömliga ögonblick som vi upplevt, allt under spannet av bara ett år. Vi vill tacka alla som följt oss på vägen, vi vill

Ordförande Daniel Johansson och vice ordförande Emil Wallmark

tacka alla medlemmar och vi vill givetvis tacka våra nära och kära för att ni stöttat och trott på oss i tid och otid. Men nu är det väl på tiden att vi i 2024 års ordförande par lämnar föreningen. Vi lämnar den i lite bättre skick än hur vi fann den och det räcker för oss.

Det är i snövimmel och mörker vi lämnar föreningen. I decembernattens kyla, upplyst av fyrverkerier och till kyrkklockornas ljuva klang som ringar in det nya året. Det är med hopp till framtiden och tacksamhet i våra hjärtan som vi säger farväl och lämnar föreningens varma famn.

Tack för oss och väl mött i framtiden!

Ordförande Daniel Johansson
Vice ordförande Emil Wallmark

Jenny Wigrup om vad som får HR att jubla – och vad som inte gör det

På Snellman Advokatbyrå i Stockholm, i mötesrummet 'Berzelii Park', sjunker jag ner i en av de fåtölj-liknande stolarna. Snart kliver Jenny Wigrup, HR Manager, in med en varm och positiv energi som omedelbart fyller rummet. Vi är här för att prata om en av de största utmaningarna för juriststudenter – att ta klivet från det teoretiska i skolbänken till det praktiska i arbetslivet efter examen.

EN utmaning som till stor del kan kännas läskig. Under studietiden ställer sig många juriststudenter frågor; hur viktiga är egentligen mina betyg? Måste jag jobba vid sidan av studierna? Ska jag engagera mig i studentaktiviteter? Hur ska jag lyckas få ett juristjobb efter examen som en av hundratals nyexaminerade? Frågor som kan skapa oro och ångest inför framtiden och frågor som juriststudenter gärna hade önskat en vägledning i. Jenny kommer att besvara alla de farhågor vi kan tänkas grubbla över och dela med sig av sina insikter för att guida juriststudenter genom denna osäkerhet. Med andra ord; vad krävs egentligen för att landa ett första juristjobb?

Vad är det roligaste respektive svåraste med att arbeta som HR?

Det roligaste är att träffa en massa olika människor och se dem utvecklas. Det svåraste är nog tough love. Ibland måste man komma med besked som inte är så roliga eller jobbig feedback. Den mänskliga sidan av en, den måste finnas där. Empatin. Men man vet också att även den biten gör man för att personen kommer att gagnas av och utvecklas av det.

Vad tror du är en av de största utmaningarna för HR på en advokatbyrå jämfört med andra branscher?

Nu är jag i och för sig bara van vid att jobba med HR på en advokatbyrå. Det är ju oftast ingen traditionell organisation så tillvida att man har en anställd VD i toppen. I stället är det delägare som man svarar mot hela tiden. En annan utmaning men också en rolig sådan

är att man jobbar med väldigt drivna och ambitiösa individer. Det blir många intressanta samtal utifrån den aspekten. Det är inte bara ja och nej-sägare utan det är i stället väldigt många intressanta Varför-frågor.

Hur ser en vanlig arbetsdag ut för dig som HR Manager på byrån?

Det finns nog inga riktigt vanliga dagar. Man måste se det utifrån HR-året. Vad händer i de olika perioderna på året? Nu på hösten, t.ex. sitter vi med budgetprocessen förutom det vanliga löpande HR arbetet. I början av ett år är det Review-processen och lönervideringar. Och vid olika perioder på året har vi också rekryteringsfaserna. En vanlig arbetsdag påverkas därför av de bitarna. Ingen dag är den andra lik vilket är jätteroligt.

Jenny Wigrup, HR Manager

Vad skulle du säga är de viktigaste HR-frågorna för advokatbyråer idag?

Jag kan bara tala för Snellman egentligen men jag skulle säga långsiktigheten. Det är absolut det viktigaste man måste jobba med. Att ha medarbetare som trivs och utvecklas och därmed gör ett bra jobb är väldigt betydelsefullt.

Hur arbetar HR med att stötta jurister i deras professionella utveckling och karriärväg på byrån?

Snellman har ett jättefint program som heter Snellman Academy, det är en del som jag tycker är oerhört värdefullt. Inom det programmet har vi interna och externa föreläsare vilket fyller flera funktioner. Vi har även avsatt en utbildningspeng så att juristerna har möjlighet att prata med sina chefer om vilka vidare ytterligare utbildningar som man önskar och behöver. Vi vill ha en så brant utvecklingskurva som möjligt för individen och för företagets skull, det gäller kunskap, det juridiska hantverket och förmågan att närma sig potentiella klienter.

Hur påverkas HR-arbetet av den höga arbetsbelastning och press som ofta finns inom juridik?

Jag jobbar hela tiden med högpresterande individer. Det gäller att ha en god dialog och att man tittar på stress utifrån att stress inte enbart är en skadlig faktor, så länge man kan få återhämtningen mellan de stressiga perioderna. Från mitt perspektiv handlar det främst om att lyssna och se individen, både vad gäller juristerna och cheferna.

Vad är de viktigaste juridiska kompetenserna som ni letar efter hos en kandidat?

Vi tittar på betygen och vi tittar på tidigare arbeten som man haft. Men vad är den juridiska kompetensen egentligen? Det vet man inte förrän man faktiskt

jobbat ett tag. Man utvecklar sin förmåga till att hantera det juridiska hantverket under hela sin karriär. Men med det sagt behöver man ha koll på hur juridiken fungerar från början. Var ska jag leta efter vilken information? Vad är det som gäller här? Det är såklart viktigt att ha ett engagemang också. En nyfikenhet och en noggrannhet. Något som våra delägare också efterfrågar. Och det gäller även att man har lite pannben. Det vill säga att man får en uppgift, får klart för sig vad den huvudsakliga frågan är och sedan vänder och vrider på det självständigt. Inte ge upp för snabbt, lite pannben och stort engagemang helt enkelt.

Är det viktigt att ha specifika erfarenheter? Till exempel praktik på en annan advokatbyrå? Eller ser ni även positivt på erfarenheter från andra branscher?

Det är absolut bra med erfarenhet från andra branscher också. Livserfarenheten brukar vi säga. Men det är också jättesvårt då vi vet att vissa behöver mer tid att bara fokusera på studierna. Jag skulle säga att man behöver absolut inte specifikt ha arbetat på en byrå under sin studietid. Har man arbetat på en byrå är det klart att man har byggt upp ett annat nätverk men om du har jobbat i vilken annan roll som helst så har du livserfarenhet. Vi vill gärna ha en blandning av livserfarenhet för att få den bästa kompetensen för klientarbetet. Högt och lågt.

Hur bedömer ni kandidatens akademiska meriter, och hur viktigt är betyg jämfört med praktisk erfarenhet?

Jag skulle säga att båda är viktiga. Betygen har absolut en betydelse på det sättet att om man inte har några betyg som är AB eller BA överhuvudtaget och inte heller har någon arbetslivserfarenhet, då är det inte en ansökan som sticker ut lika mycket. Det beror också på vilka

kurser det är som man har bra betyg i och hur relevanta de kurserna är för arbetet. Det kan också vara bra att man under intervjun eller i sitt personliga brev kan skriva en förklaring till varför ett betyg inte är så bra i en viss kurs. En sådan förklaring är alltid bättre än att försöka sopa låga betyg under mattan. Vi tittar såklart på CV, personligt brev och betyg i stort och gör en samlad bedömning, framför allt CV och betyg.

Vilka personliga egenskaper uppskattas mest på Snellman?

Vi vill ha engagerade medarbetare som är nyfikna och intresserade av juridiken. En viktig aspekt är också personligheten utifrån hur man passar in i vår företagskultur. Det är viktigt att man ser sig själv i sammanhanget och inte tror att det är en one-man-show. På det sättet kan man trivas här och utvecklas på bästa möjliga sätt.

“ Vi är tillsammans i detta. Vi värnar om varandra. Vi ser oss som ett företag ”

Hur går rekryteringsprocessen till, från ansökan till anställning?

Det börjar med att vi synliggör ett rekryteringsbehov, sedan en annons där ansökningarna kommer in.

Vi gör ett första urval bland dessa. Vi väljer ut dem vi ska träffa utifrån vilka som vi på HR tror mest på. Det bokas in intervju med de kandidaterna och vi kollar upp referenser i de fall det finns referenser som man kan lämna. På första intervjun så är det oftast HR tillsammans med en av juristerna i teamet och det brukar vara ungefär en timmes intervju. Vid första tillfället försöker man mest få fram vem individen är som vi sitter och pratar med? Vad är det som är

viktigt och driver den personen? Är det någon som vi tror skulle kunna passa in här? Vid andra intervjun så är oftast delägare med oss också och ställer de frågor som de tycker är viktiga för dem. Efter det, när alla parter är överens om att den här personen vill vi gärna ha hos oss, så hoppas vi att personen fortfarande är intresserad av tjänsten. Rekryteringsprocessen kan ta allt från två dagar till en månad.

Vad skulle vara en tydlig "röd flagga" som skulle göra att en kandidat inte går vidare i processen?

Ett oengagemang. För det mesta så ser man om personen i fråga känner att det här är ett jobb som de vill ha utifrån hur de har förberett sig inför intervjun. Har man läst på någonting om företaget? Vet man överhuvudtaget vilket företag man ska träffa? Hur klär man sig? Hur för man sig och hur pratar man? Hur

väl förberedd är du inför intervjun? Om kandidaten absolut inte är förberedd och mest ser ut som att hen är likgiltig till intervjun, då är det en tydlig röd flagga.

Hur viktiga är nätverk och rekommendationer i rekryteringsprocessen?

Finns det ett nätverk eller rekommendationer från någon annan som är känd för oss på Snellman så är det klart att man oftast lyssnar på dem. Men det är inget måste. Det kan absolut vara värdefullt om man arbetat på en annan byrå och får en rekommendation därifrån, även under studietiden.

Finns det särskilda egenskaper eller erfarenheter som tyder på att en kandidat kan växa och ta större ansvar?

Det kanske det finns, men det är ingenting som jag skulle säga att vi lägger stor vikt vid. Om man nu tittar på nyexami-

nerade som kommer hit till Snellman, så behöver de först komma in och jobba och lära sig hur den här världen fungerar innan man kan få fram vad det är som den individen behöver för att kunna växa och ta mer ansvar. Men som sagt, det skulle jag inte säga att vi tänker på vid intervjun.

Hur värderas en juristkandidats studentengagemang, som att vara med i en juridisk förening eller annan studentaktivitet?

Det beror lite på vad man berättar om det och hur man pratar om det. Vi försöker titta på om det är ett engagemang som du har haft för att du tycker att det är genuint intressant eller om det bara är för att du tycker att det ser bra ut på ditt CV. Det är samma engagemang men med olika incitament till att ha engagemanget. Det betyder olika mycket för oss.

5 SNABBA MED JENNY WIGRUP

Favoritmat? Tapas. Små rätter som gärna har inslag av skal-djur.

Dold talang? Väldigt gröna fingrar. Jag är duktig på att få saker att växa. I trädgården då, men kanske även människor.

Favoritdoft? Någon blomdoft från trädgården. Det måste nog vara höstsilverax.

Börja tidigt eller jobba sent? Börja tidigt.

Drömyrke som barn? Arkeolog eller arkitekt. Både verkade vara spännande yrken och namnen förvirrande lika.

Finns det färdigheter som nyexaminerade jurister ofta saknar och behöver utveckla när de börjat på en advokatbyrå?

Ja, man kan inte ha lärt sig allting när man pluggar. Jag pratade tidigare om det juridiska hantverket. Det behöver man utveckla under sin yrkesverksamma tid. Det är omöjligt att kunna allting från början. Att jobba på en advokatbyrå eller att plugga juridik är två olika saker. Du kommer utveckla det juridiska hantverket succesivt när du kommer och börjar jobba som jurist. Dessutom kommer du få öva och utveckla på vilket sätt som passar dig bäst att arbeta med klientrelationer. Det är inget som lärs ut på juristutbildningen mig veterligen.

Är det något särskilt ni på HR-avdelningen tittar efter att för att bedöma om en kandidat är redo för att möta arbetslivets krav?

Det är jättesvårt och egentligen omöjligt. Jag brukar ha HR-samtal med alla nya anställda efter några veckor och sedan efter några månader. Första samtalet handlar oftast om att man känner efter. Hur ska jag hantera allt det nya? Hur ska jag hantera stresspåslagen? När man pratar igen sen efter några månader så kan man blicka tillbaka och titta på hur brant utvecklingskurvan har varit. Jag tror inte att man kan se om någon är redo eller ej innan arbetet har testats på. Det krävs att personen jobbat ett tag för att vi ska se hur kandidaten klarar av att möta arbetslivets krav.

“ Läs på om företaget du ska till och fundera på vad hos en arbetsgivare som är viktigt för dig. Mer radikalt än så behöver det inte vara för att man ska sticka ut”

Vilka råd skulle du ge till en juriststudent som vill sticka ut när de söker jobb på en byrå?

Det som är mest grundläggande är att läsa på om företaget du ska till. Det är inte att sticka ut radikalt men det är absolut någonting som gagnar skulle

jag säga. Även att ha förberett sig själv med några frågor. Vad är det som är anledningen till att man vill börja just på den byrån? Vad är det som egentligen är viktigt för mig när jag börjar jobba? Mer radikalt än så behöver det inte vara för att man ska sticka ut.

“ Det är viktigt att lägga tid på studierna men om möjligheten finns värdesätter vi ett yrkesengagemang ”

Om du fick rekommendera en sak som juriststudenter borde göra under sin utbildning för att förbereda sig bättre för arbetslivet, vad skulle det vara?

Om möjligheten finns och med det menar jag möjligheten utifrån att studierna ändå är väldigt viktiga skulle jag ändå säga att det är att tillskansa sig erfarenhet. Ett yrkesengagemang eller jobba med någonting så att man får mer livserfarenhet.

Till sist – vad utmärker Snellman som en attraktiv arbetsgivare?

Företagskulturen. Det är väldigt svårt att visa det genuina utåt men vi försöker göra det på olika sätt. Bland annat har vi precis släppt en ny företagspodcast där anställda blir intervjuade för att kunna verbalisera och berätta om bl.a. företagskulturen. Det är även härligt att vi får höra från klienter att de upplever att vi har en trygg och bra arbetskultur där det känns som att medarbetarna tycker att det är roligt att gå till jobbet. Varje dag kan inte vara tjo och tjim såklart men det känns ändå som att våra medarbetare trivs bra. Det i sin tur tycker jag genomsyrar det här engagemanget som jag pratade om tidigare. Det visar

på att man är nyfiken och att man inte bara bryr sig om sig själv och sitt eget jobb utan också sina kollegor. I och med det får man en psykologisk trygghet där medarbetarna känner att ”vi gör det här tillsammans och mina kollegor fångar upp mig och stöttar mig om det behövs”. Så absolut företagskulturen. Vi värnar om att ha långsiktigt hållbara medarbetare.

JENNY WIGRUPS insikter har nu gett oss en tydlig bild av vad som krävs på din väg ut i arbetslivet.

Jenny understryker vikten av att kombinera akademiska meriter med engagemang, nyfikenhet och en vilja att växa tillsammans med sina kollegor. Snellmans särskilda fokus på företagskultur och långsiktigt hållbara medarbetare är en påminnelse om att det inte bara handlar om att vara duktig på sitt, utan också om att vara en del av ett team. Det är tydligt att Snellman inte bara letar efter kompetenta jurister utan även efter individer som delar byråns värderingar. Som Jenny säger: ”Vi är ett team, vi jobbar tillsammans, vi stöttar varandra. Det här är ingen one-man-show”. För juriststudenter som grubblar, funderar eller är oroliga över framtiden är budskapet enkelt: fokusera på dina studier men glöm inte värdet av erfarenhet – oavsett om det är från ett jobb, ett engagemang eller livet i stort – det kan det bli din största tillgång när det är dags att ta det läskiga första klivet in i arbetslivet. Snellman står redo för dem som är redo att satsa.

TEXT Emma Groth

FOTO Snellman

Learn from the best

The Roschier name stands out. It's a quality standard, a seal of approval, proof of a business operating at the highest level.

At Roschier, you will get to learn from the best and develop daily. You will be working in a group of talented and inspiring professionals, dedicated to driving the future of the legal profession. Every day, we challenge ourselves to improve.

Become the best version of yourself!

[Read more at Roschier.com](https://roschier.com)

Från falukorv till fettuccini eller från vinterkyllan till safari: Ett äventyr i utbytesstudiernas värld

HAR du någonsin undrat hur det är att byta ut din hemmaplan mot en pittoresk italiensk piazza eller en pulserande Londongata? Har juristutbildningen varit lång och tuff? Då är utbytesstudier som en färsk fläkt – ett sätt att trycka på shuffle i livet. Plötsligt befinner du dig i ett land där kaffet är starkare, där språket är främmande och där minsta lilla detalj kan kännas exotisk. Men mellan kulturkrockarna och språkmissarna växer något underbart fram: nya perspektiv, nya vänskaper och en chans till att lyfta dina juridiska kunskaper till en helt ny nivå.

Sedan dag ett av programmet så har jag velat åka iväg på utbyte. Efter tidigare fyra år i USA har min lust inte dämpats och jag kan inte pusha nog vilken häftig upplevelse det är. Att resa när man får tillfälle har alltid varit en personlig självklarhet och att kombinera studierna med ett halvår av annan kultur är guld värt. Det finns så många olika platser att välja på (både på norra och södra halvklotet), då den juridiska fakulteten har avtal med ett brett utbud av utländska universitet. Utöver detta finns även bra möjligheter till olika stipendier, vilket gör eventuella ekonomiska problem betydligt mer överkomliga. En termins utbytesstudier tillgodoräknas som två specialkurser (15 hp vardera) och hamnar oftast under termin 8. Beroende på preferens kan man även byta runt en hel del kurser för att i stället åka under termin 7 eller 9, men den biten överlåter jag till er att utforska vidare.

Efter intervjuer med fyra studenter

som har varit på utbyte under de senaste två åren, så har jag fått en ännu mer lockande insyn av hur en termin i ett annat land kan se ut. Vi får se om ni tycker detsamma!

Ida: London - England

– Det var verkligen jättekul att vara på utbyte och det var väldigt skönt att få en pluggpaus – särskilt när man är skoltrött så långt in på programmet. Jag kan verkligen rekommendera University of Westminster, inte minst för att man får chansen att bo mitt i centrala London, i ett jättefint område som man annars kanske inte skulle ha råd med. Campus är dessutom utspritt över hela centrala London, så man får verkligen vara mitt i smeten, vilket jag älskade.

Personligen så var det en trygghet att jag valde en plats nära Sverige. Det är ett tips om man känner sig lite nervös inför att åka på utbyte. En biljett hem kunde kosta så lite som 299 kr, vilket också gjorde det lätt för vänner och familj att komma och hälsa på. Dessutom lärde jag känna en hel del svenskar i London också, vilket gjorde min vistelse lite mer bekväm. Självklart var ändå kurserna på engelska och jag kände att jag fick mer självförtroende i språket. Tempot i skolan är generellt lägre när man är på utbyte. Även om man tänker att England och Sverige är relativt lika, så

märkte jag ändå stora kulturskillnader, som t.ex. att kraven allmänt var lägre för eleverna och landet i helhet egentligen är mer konservativt än vad man kan tro – vilket kom lite som en chock.

Tack vare det ovana tempot hade jag dock möjligheten att utforska staden och göra många roliga utflykter. Att promenera blev det mycket av och det tog mig till så många fina platser. Att strosa runt på de mysiga julmarknaderna var en favorit och teaterdistriktet lockade också ofta. Det var så underbart att få uppleva en stad från ett helt annat perspektiv – att få chansen att göra staden till min egen. Efter ett halvår kände jag mig verkligen inte som en turist längre.

Astrid: Auckland – Nya Zeeland

– Mitt utbyte präglades av vacker natur, en fantastisk kultur och en välförtjänt nedtrappning i tempo. Jag märkte snabbt efter min ankomst i Auckland att nyzeeländare, eller Kiwis som de kallar sig själva, gillar att ta det lugnt och att låta saker ta sin tid. Detta visades på flera olika sätt – dels vad gäller studietempot (vid University of Auckland) som höll sig till en betydligt lugnare nivå än vad man är van vid i Sverige, dels gällande hur man blir bemött i butiker, caféer och så vidare. Det var så trevligt att man ofta bemöttes med ett leende och en hälsningsfras som snabbt utvecklades till en lång och lärorik konversation.

Jag fick även ta del av den anrika Mäori-kulturen. Universitetet anordnade en heldagsaktivitet där vi besökte en Marae (en helig mötesplats) och jag gjorde även egna utflykter till norra ön av Nya Zeeland och till flertal museer. Naturen på Nya Zeeland är något utöver det vanliga och jag tog varje tillfälle jag fick att åka runt med vänner och utfors-

ka. På norra ön kan man hitta allt från klippiga och snötäckta berg som bjuder på skidåkning under vintermånaderna (som varar ungefär maj-september), till sandstränder som sträcker sig flera kilometer. Under vandringar på södra ön kunde rutten börja i regnskog och sluta vid glaciärer eller vid fjordar med pingviner, sälar och delfiner!

Just vädret var en av mina absoluta favoritdetaljer. Det var väldigt omväxlande och gav upphov till massvis av vackra regnbågar. Så vill du åka på utbyte och letar efter att byta ut storstadspulsen mot äventyr i naturen kan jag varmt rekommendera att följa i mina fotspår.

Isak: Kapstaden – Sydafrika

– Jag är just nu på utbytestermin i Sydafrika. Universitetet, University of Cape Town, är högst rankat bland uni-

versiteterna i Afrika och det avspeglar sig framförallt på ambitionsnivån hos professorer och undervisande lärare som brinner för sina respektive ämnen. Studierna är annorlunda här jämfört med hemma då det sydafrikanska rättssystemet är mångfacetterat och skiljer sig markant från det svenska, men kurserna är generellt sett relativt internationellt orienterade där en stor del av eleverna är just utbytesstudenter eller internationella masterstudenter. Klassrummen präglas ofta av många intressanta perspektiv och kunde leda till roliga och livade diskussioner.

Utbytesstudier är utöver den akademiska erfarenheten också en enorm erfarenhet personligen och något som har utvecklat mig väldigt mycket. Det händer att du känner en eller ett par personer från juristprogrammet i Stockholm som har åkt till samma plats, men i övrigt är allt nytt och främmande. Det har varit så roligt och lärorikt att öppensinnat kasta sig ut och uppleva helt andra kulturer och kulturkrockar. Samhället här är t.ex. mer formellt, bland annat i hur man ska tilltala professorer och hur man pratar med främlingar, likt sina vänner. Tider är också mer flytande – man har ingen aning om vad ”just now” innebär och om man blir hembjuden till någon vid kl.14 så är det rimligt att komma runt kl.15.

Det har varit (och är fortfarande) ett så annorlunda och häftigt äventyr, inte minst heller för alla utflykter jag gjorde. Allt från hikes upp till Devil’s peak, guidad rundtur på Robben Island, surfing på höga vågor och vinprovningar på de otaliga vingårdarna runt om staden. Enligt mig så är dock det bästa helt klart alla fantastiska människor man får lära känna – människor som, trots att man kommer från helt olika liv, man ändå kan relatera till. Det skapar en sån härlig grund till många fina vänskaper och fantastiska minnen.

Era: Rom - Italien

– Jag hade privilegiet att studera vid LUISS Guido Carli i Rom – ett universitet som kombinerade en internationell atmosfär med italiensk tradition på ett sätt som kändes helt rätt. Under utbytet läste jag fem kurser om 6 hp vardera: Immaterialrätt, Business Law and ICT, Data Protection, Innovation Law and Regulation samt Private International Law. Även om nivån kändes något lägre än i Sverige, så upplevde jag kurserna både aktuella och intressanta, särskilt med tanke på den snabba tekniska utvecklingen i världen. Jag har redan haft

nytta av det jag lärde mig i samtliga ämnen på olika sätt.

De förhållandevis enkla kurserna var dock fördelaktigt till viss del eftersom jag fick gott om tid att utforska Rom och verkligen ta in staden i min egen takt. Jag bodde mitt i centrala Rom, bara tre minuter från Fontana di Trevi, vilket var en dröm. Varje morgon började jag med en promenad i Villa Borghese, där jag ofta stannade vid ett litet café för den mest perfekta cappuccinon. Staden är verkligen ett levande museum, och varje dag hittade jag något nytt – allt från historiska monument till små, charmiga trattorior, vinbarer och livliga

torg fyllda av italienare som drack vin ur plastmuggar. Det var ett opretentiöst och avslappnat sätt att umgås som jag verkligen älskade. Det kändes som om människor där levde i nuet varje dag. Det fanns en svårdefinierad charm i allt.

En annan höjdpunkt under mitt utbyte var att få besök av vänner. Det var relativt billigt att åka ner och jag fick så mycket besök att det knappt kändes som att jag hade lämnat Sverige. Jag uppskattade möjligheten att få vara guide och visa upp mina favoritställen vilket gjorde min upplevelse ännu mer speciell – atmosfären och livsstilen var värd att dela med sig av. Det långsamma tempot, den fantastiska maten och kulturen gjorde varje dag till ett litet äventyr. Dessutom fanns en frihetskänsla i att leva i en stad där ingen kände mig och där jag kunde vara precis vem jag ville. Denna resa kommer jag alltid att bära med mig och jag rekommenderar till alla att ta chansen.

SÅ ÄR DU DÅ REDO att byta tryggheten i Stockholms klassrum mot en värld av äventyr? Om du inte redan har tänkt på det, gör det nu innan det är för sent. Processen kan i sig vara lite klurig och man kan självklart känna sig nervös, men efter vad som har återberättats av mina intervjuade vänner, så skulle jag säga att det garanterat är värt det! Vare sig det är en cappuccino i Rom, en Marea på Nya Zeeland, en vingård i Sydafrika, eller storstadstempot i London, så finns det något som kommer att passa precis dig!

TEXT Enni Zander

FOTO Privata

Affärsjuridik med global utsikt – börja din resa hos oss.

DLA Piper är en av **världens största internationella advokatbyråer**. Vi är en fullservicebyrå som erbjuder specialistkompetens inom alla delar av affärsjuridiken. På vårt kontor i centrala Stockholm är vi idag ca 250 medarbetare. Här blir du en del av en gemenskap som bygger på samarbete och stöttning.

Vi vill gärna lära känna dig redan under studietiden för att se om vi passar ihop. Har du läst minst sex terminer på juristutbildningen kan du söka jobb som sommar- eller vinternotarie. Vi tar även emot uppsatspraktikanter och erbjuder extrajobb. På dlapiper.se/karriar hittar du alla våra lediga tjänster. Varmt välkommen!

Johan Kjellssons studietips

Vilken utbildning har du?

Juridik vid Lunds universitet, examen år 2004 inkluderande juridikkurser från universitetet i Edinburgh.

Vad är ditt bästa studietips till en juriststudent?

Försök att vara disciplinerad. Stig upp i tid på morgonen. Mitt extraarbete i affär underlättade för mig att hålla disciplinen. Jag ville ha eftermiddagarna fria från studier till förmån för extrainkomst. Det var inte alltid det funkade, men det var viktigt att inte spara läsningen till alltför nära tentorna.

Hur har din karriär sett ut och vad arbetar du med idag?

Mitt jobb är rättspolitisk talesperson på Akavia med ansvar för utveckling av förbundets rättspolitik. Det innebär att jag träffar bl.a. politiker och medlemmar med syfte att få input kring vad vi som förbund ska tycka i olika frågor. Men jag har ett nära förflutet som åklagare, vilket jag jobbat som under drygt 14 år. Jag har även erfarenhet från advokatfirman Vinge, annan myndighet och domstol (som notarie).

I vilken utsträckning tillämpar du din utbildning i ditt yrkesliv?

I den mera formstyrda juristrollen som t.ex. åklagare blir det till stor del en tillämpning av vissa delar av utbildningen. Utbildningen är dock väldigt bred så det är nog få jobb där man får tillämpa ”hela utbildningen” under en arbetsdag, det framstår nästan som omöjligt. Det viktigast är nog därför juridikens teori, metod och systematik samt de principer som finns. Mitt nuvarande arbete utgår från juridiken, men innehåller också många dimensioner som kräver förståelse för politik och sociala sammanhang, dvs.

rättsutredningar är numera inte min varje dags uppgift. Men jag brukar angripa även en icke juridisk uppgift utifrån juridikens metodik.

Ett återkommande ämne bland juriststudenter är betydshets, vad är din erfarenhet av detta?

Betygen spelar roll för t.ex. antagning till notarietjänstgöring. Men juridiken är väsentligt bredare än bara domstolsspåret eller tjänst som åklagare. Man kan arbeta med andra minst lika intressanta eller till och med roligare saker där betygen som sådana har mindre betydelse och annan arbetslivserfarenhet kan och får värderas högre.

Vi på Akavia pratar ofta om vikten att få utväxling av sin karriär. Det finns nog olika växlingsmetoder som skiljer sig från person till person. När jag började läsa juridik hade jag ingen utstakad plan att inrikta mig på något särskilt. Jag drömde jag inte om att bli åklagare och det var inte självklart att jag ville studera utomlands. Men jag har hela tiden varit nyfiken och kört på med studier och extrajobb. Den övergripande planen var inte mer komplicerad än att göra bra saker och få erfarenhet. Slutsatsen som jag tycker man ska dra är att det är bra att lägga på sig olika klokheter och inte bara begrava sig själv i juridikböcker. Men med det sagt, man måste plugga: juridik går ut på att läsa och dra slutsatser samt resonera.

Johan Kjellsson, rättspolitisk talesperson på Akavia.

Under din utbildning studerade du utomlands, hur har det bidragit till din karriär/format dig som yrkesperson?

Juridik givetvis, men kanske framförallt har jag lärt mig mycket om mig själv. Det är en stor omställning att som relativt ung bosätta sig i ett annat land och hålla fokus i en krävande utbildning. Upplevelsen var inte alltid som en vandring på rosa moln, men fantastiskt lärorikt.

Skulle du rekommendera andra att läsa i utlandet?

Svar ja, får du möjligheten så gör det! Jag vet att det kan låta som en klyscha men: var nyfiken och sök utveckling, vill mer! En utlandsvistelse där du får möta studiekamrater från andra länder kommer ge perspektiv och på sikt göra dig ännu klokare och framåtutad.

TEXT Johan Kjellsson

FOTO Åsa Hafmar

4 tips inför tentan

DET är inte okänt att perioden innan tentorna kan vara stressig och jobbig. All kunskap från kursen ska förhåras och vetskapen om att en omtenta kan bli resultatet är inte en fridfull tanke. Efter att personligen ha studerat juristprogrammet i två år och skrivit ett flertal tentor, tänkte jag dela med mig av mina bästa tentatips som jag hoppas når dem som behöver dem mest!

1. Sammanfatta och repetera

Ungefär två veckor innan tentan brukar jag ta några dagar åt att repetera och påminna mig själv om sådant som skedde tidigt i kursen. Speciellt om det är en lång kurs är risken stor att glömma bort saker längs vägen.

Jag brukar sammanfatta varje område för sig, till exempel om du läser CA:n med många olika områden kan du ta en dag att sammanfatta köprätten, en dag till avtalsrätten o.s.v. Testa dina egna kunskaper genom att (för hand) rita upp en tankekarta eller skriva en lista på allt

du kan från ditt minne - utan att titta på anteckningar. Sätt en grund för dig själv - vad du kan och vad du behöver öva på. Att skriva för hand är egentligen ett tips för sig eftersom det stimulerar både koncentration och tålamod samtidigt som du lär dig på nytt eftersom du fysiskt skriver ut orden.

När du lagt grunden kan du börja fin-slipa. Titta tillbaka på dina anteckningar och lägg till det du missat i en annan färg så du sorterar informationen - gör ett djupdyk på det. Jag brukar sedan gå över till datorn och skriva in allt i ett dokument som jag sedan skriver ut till tentan. Skriv dina sammanfattningar själv, genom att ta någon annans kommer du inte få samma förståelse.

2. Gör gamla tentor

I början av sista veckan före tentan brukar jag titta på gamla tentor för att öva på gamla frågor och se formuleringarna av svaren. Du kan lära dig massa information genom att sammanfatta, men om du inte vet hur du använder den kommer det inte vara till nytta. Lär dig hur du ska använda verktygen du fått - vilken ordning löser du frågan och hur sätts allting i praktiken?

Under de första övningstentorna brukar jag gå direkt till svaren och läsa igenom dem. Jag stryker under det i svaret som är vitalt och lägger på minnet i vilken ordning lösningen gjorts. Det är bra vägledning för strukturen av dina egna svar. Sedan sätter jag igång och gör frågorna själv. Om du är konsekvent med detta kommer du se utveckling i dina egna svar.

3. Ta hand om dig själv

Det är viktigt i en sådan här period att lyssna på sina egna behov och ta hand om sig. I den här kategorin ingår allt från att sova bra till att ha kul. Det är en stressig period, men du måste komma ihåg att prioritera din hälsa och välmående. Här kommer mina bästa tips:

Sov sju till åtta timmar, din kropp och hjärna behöver det - du lär dig inte när du är trött.

Drick vatten och ät ordentlig mat - du behöver energi för att orka plugga.

Träna eller gå på promenader - frisk luft och att röra på kroppen är vitalt för både psykiskt och fysiskt välmående, det distraherar dig även från pluggstressen.

Våga ta pauser - du måste inte plugga tio timmar i sträck (samma som tentasvaren: kvalitet före kvantitet). Det är okej att titta på TV en timme eller gå ut en fredagskväll. Allt handlar om balans.

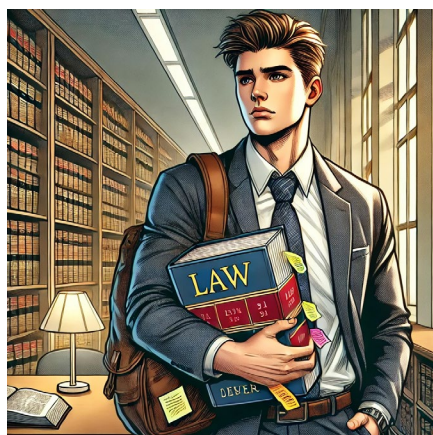
Det är okej att få en omtenta - ibland räckte det inte och det är lungt. Det finns fler chanser. Kom ihåg, dina akademiska framgångar definierar inte vem du är.

4. Under tentan

Kom ihåg att andas och fokusera, det behöver inte vara ett stressigt moment om du inte gör det till det. Ta med snacks och dricka för att hålla upp energin. Sortera dina anteckningar och böcker. Gå på toa för en paus. Andas ut, kursen är äntligen över!

TEXT Lovva Nilsson

ILLUSTRATION AI

Studentlivet sett i ljuset av en f.d. juriststudent

EGENSKAP av biträdande jurist är jag, liksom alla "bitisar", även en före detta juriststudent. Att skriva om studentlivet som en före detta juriststudent är förenat med risk för att minnet förvanskats av nostalgi och självbevaringsdrift. Samtidigt kan en viss distans medföra en nyktrare bild av vad studentlivet innebär. Åtminstone vad det har inneburit för en själv. Nåja. Genom en kortare tillbakablick ska jag här försöka sammanfatta det som varit viktigast i mitt studentliv.

Historien tar sin början under en tågresa en grå och regnig septemberdag 2023. Med tre lite för stora resväskor i knät satt jag i mitt säte och funderade över vad det var jag egentligen höll på med. Och när jag kom fram undrade jag var jag hade hamnat.

En livlig europeisk storstad med bra barer och god mat (och ett bra universitet, såklart). Det var mina främsta urvalskriterier när jag satt och sållade mellan möjliga universitet inför ansökan till utbytesstudier höstterminen 2023. Förstahandsvalen blev Milano och Wien.

Efter att universitets tilldelning av utbytesplatser var slutförd, kunde likväl konstateras att det varken blev Italien eller Österrike. I stället föll min lott på University of Sheffield i Storbritannien.

Sheffield är en medelstor industristad i norra England, främst känd för att ha varit en gigant inom stålindustrin men även för att det en (bra) bit utanför staden finns vissa fina naturområden. Det samma kan inte sägas om stadskärnan – "en stad av bakgator" enligt min mammas beskrivning. Nämnvärt är också

att Sheffield är känd som "staden med två ansikten", vilket anspelar på den påtagliga socioekonomiska ojämlikhet som råder mellan stadens invånare. En gnista till hopp tändes när jag fick höra att Sheffield utsetts till Storbritanniens Foodie capital och beskrivits som "a paradise for food lovers", men såväl utnämmandet som citatet lämnar jag okommenterat.

Sammanfattningsvis motsvarade Sheffield – en relativt liten och sliten stad med halvtaskig mat och dåligt väder – inte mina ursprungliga förväntningar. Enthusiasm var vid det här laget inte en närliggande känsla.

Klipp till den 3 december 2023, då jag hade ynnesten att få se tre australiensare euforiskt glidandes runt på Sheffield's gator efter att ha upplevt deras första riktiga snöfall. Eller den 3 februari i år, i Stockholm, då samma trio desperat försökte hålla minen efter ett svenskt isbad. Detta efter att tidigare samma helg ha snört på sig pjäxor och gett Hammarbybacken ett tappert försök. Eller alla andra dagar, kvällar och nätter med utflykter, pubbesök, fotbollsmatcher, middagar och mycket mer.

Under utbytet fick jag lära känna nya vänner, testa saker jag annars inte skulle gjort och blev många erfarenheter rikare. Lägg därtill att jag också lärde mig en hel del användbar juridik. Det blev ju väldigt lyckat, trots allt.

Studentlivet är, som så mycket annat, ofta förenat med förväntningar på när, var, hur och med vilka saker och ting ska ske. Det jag på omvägar här försökt

Jakob Abrahamsson

förmedla är att ens initiala föreställningar inte alltid är fullt så relevanta som man vill tro. För, och enligt, mig, har det viktigaste i studentlivet varit alla nya erfarenheter och bekanskap. Många och olika erfarenheter bildar en god grund att stå på och framför allt en bättre vetskap om var man vill ställa sig när studietiden är slut. Våga testa olika typer av engagemang och uppdrag, sociala aktiviteter liksom konstellationer och utbytesstudier – även om det initialt känns obekvämt, osäkert eller anorlunda. Ingen minns en fegis!

TEXT Jakob Abrahamsson

FOTO Lindahl

Amanda Bos Ekman om att studera utomlands

MYCKET AV JURIDIKEN i Sverige regleras av EU. Men måste man studera utomlands för att kunna arbeta med EU-rätt? Vi frågade Amanda Bos Ekman som arbetar som jurist i Advokatfirman DelpHis EU- och konkurrensrättsgrupp.

Var och vad studerade du under din utbytestermin och varför ville du studera utomlands?

Jag studerade huvudsakligen EU-rätt, vid universitetet LUISS Guido Carli i Rom. Min inriktning kan beskrivas som EU-rättslig affärsjuridik, med kurser som handlade om bland annat medie-, konkurrens- och bolagsrätt. Det var framför allt möjligheten att få testa att bo utomlands som lockade, men också att få vistas i ett mer internationellt sammanhang, se hur EU-rätten behandlas i andra medlemsstater och att få tillfälle att förbättra min engelska.

Vad lockade dig till just det universitetet?

För min del var det viktigt att det skulle finnas intressanta EU-rättsliga kurser och att de skulle gå att läsa på engelska – det begränsade urvalet en del. Det är bra att dubbelkolla att de kurser man vill läsa hålls på engelska om man inte talar det lokala språket, det är inte givet i icke-engelsktalande länder.

Visste du redan under studietiden vilket område du ville inrikta dig på?

EU-rätten har funnits med länge, det hade jag vissa tankar på redan i början av studierna. De internationella aspekterna av EU-rätten har lockat mig redan sedan tonåren. Konkurrensrätten var

inte alls lika given, det var något jag landade i först efter min notarietjänstgöring. Fröet till det såddes dock när konkurrensrätten behandlades under de kurser jag läste i Rom.

Vilka erfarenheter tog du med dig från dina utbytesstudier?

Det var både spännande och givande att möta så många andra kulturer och se vilka skillnader som faktiskt finns, både mellan länder som Thailand, USA och Sverige, men även inom EU. Att förstå och uppskatta de skillnader som finns är en bra erfarenhet när man ofta jobbar mot klienter och kollegor i utlandet, vilket man gör på en affärsjuridisk byrå. Sverige har exempelvis en väldigt informell kultur som jag personligen kan uppskatta, men som är ganska unik på ett internationellt plan, något jag inte riktigt hade förstått vidden av innan utbytet. Det är också intressant att få höra från förstahandskällor hur studierna och karriärvägen som jurist kan se olika ut i olika länder.

Samtidigt är det såklart givande att se att det ju främst finns likheter mellan personer från alla delar av världen. Att ha vänner från flera olika länder är något jag verkligen uppskattar, och jag har fortfarande kontakt med ett flertal nu flera år senare.

Amanda Bos Ekman

Är det viktigt att studera utomlands som jurist och om man vill jobba inom EU-rätt?

Jag kommer alltid rekommendera en utbytestermin utomlands – mest för att det är väldigt roligt! Det är dock absolut inget krav, men utbytesstudier kan ge flera meriterande fördelar, både i ”hårda” värden, som språkkunskaper och rena akademiska kunskaper, men också i ”mjuka” värden, som större förståelse för hur man bäst bemöter och samarbetar med personer med andra bakgrunder och erfarenheter. Juridiken har länge setts som en rent nationell fråga, och visst finns det en tydlig nationell prägel, men alla på Delphi jobbar ofta med såväl svenska bolag som bedriver affärer utomlands som med utländska bolag som har verksamhet i Sverige.

TEXT Amanda Bos Ekman

FOTO Delphi

Mitt halvår som Law Student Trainee på Snellman

DECEMBER MÅNAD är lite vemodig för mig, eftersom den markerar slutet på min tid som Law Student Trainee (LSTP) på Snellman. Under dessa månader har jag fått en bred inblick i arbetet på en affärsjuridisk byrå – och jag har verkligen inte blivit besviken.

U**NDER** den sjätte terminen på juristprogrammet vid Uppsala universitet, även kallad "muren", kände jag mig ganska skoltrött och ville få mer praktisk erfarenhet av affärsjuridikens värld. Jag hade redan ett extrajobb på en annan byrå, men längtade efter en djupare förståelse för vardagen på en affärsjuridisk byrå. Efter att ha hört gott om Snellman och LSTP-tjänsten från kursare och anställda skickade jag iväg en ansökan. Jag blev väldigt glad när jag fick veta att jag var välkommen till byråns Private M&A-grupp, vilket också var den grupp jag primärt önskade.

Nästan direkt kände jag mig som en del av teamet. Jag blev tilldelad en fadder som jag kontinuerligt har kunnat bolla allt möjligt med – från arbetsuppgifter till var man hittar Stockholms bästa lunchställen. LSTP-tjänsten innebär att man arbetar på liknande sätt som en junior biträdande jurist. Jag har bland annat fått delta i DD-processer, gjort olika rättsutredningar och upprättat diverse bolagsprotokoll. Något som jag särskilt uppskattar med att vara heltidstraineé i ett halvår är att man verkligen får föl-

Davina Schatz

ja hela ärendeprocesser och gradvis får mer ansvar och möjlighet att ta sig an komplexare arbetsuppgifter.

En stor fördel med LSTP-tjänsten är möjligheten att delta i alla interna utbildningar. Varannan vecka har vi haft Legal English-lektioner, där jag bland annat lärt mig hur man hänvisar till lagrum på ett snyggt sätt och bemästrar konsten att vara precis lagom bestämd i mejl till utländska motparter. Dessutom får man ta del av Snellman Academy – en föreläsningsserie där experter från olika verksamhetsgrupper presenterar sina områden. Detta har varit ett utmärkt tillfälle att få en inblick i andra delar av byrån. Vi har även haft Private M&A Academy, där jag fått lära mig mer om olika delar av Private M&A, vilket har varit mycket givande, särskilt eftersom praktiska inslag som dessa ofta saknas i juristutbildningen.

Under mina månader på Snellman har jag blivit överraskad av hur roligt det faktiskt är att arbeta med affärsjuri-

dik och hur mycket ansvar jag fått som trainee, både från biträdande jurister och från delägare. Arbetsuppgifterna och klienterna är mycket varierade, och den varma företagskulturen gör att man alltid känner sig stöttad av sina kollegor. Slutligen kan jag inte heller klaga på de sociala aktiviteterna – som anställd kan man engagera sig i allt från byråns fotbollslag till bokklubben. Just nu är jag dessutom med och arrangerar nästa byrågemensamma AW som Private M&A-gruppen ansvarar för – superkul!

Sammanfattningsvis är jag otroligt nöjd med min tid som LSTP på Snellman. Till alla juriststudenter som funderar på att söka: gör det! Tjänsten är en fantastisk erfarenhet som är svår att få på något annat sätt.

TEXT Davina Schatz

FOTO Snellman

Kryptoföretagens skattefusks avslöjas – miljardbelopp undanhålls

TILLVÄXTEN och populariteten av kryptovalutor har förändrat den globala ekonomin, men också skapat nya utmaningar för skattesystemen. I takt med att kryptoföretag etablerar sig på marknaden har det blivit tydligt att vissa aktörer, genom att uppges felaktiga uppgifter vid deklarationen, utnyttjat systemet för att erhålla obefogade skattefördelar. Problemet har blivit så omfattande att det resulterat i att mångmiljonbelopp betalats ut felaktigt, vilket från ett skatterättsligt perspektiv är ett tydligt fall av skattefusks.

Kryptoföretag utnyttjar det svenska skattesystemet

Skattesystemets grundläggande syfte är framförallt att finansiera den offentliga sektorn i form av bland annat utbildning, sjukvård, och infrastruktur. En betydande del av dessa skattepengar går också till det sociala skyddsnetet, såsom pension och föräldrapenning. För att skattesystemet ska fungera effektivt är det därför viktigt att samtliga aktörer, både företag och privatpersoner, lämnar korrekta uppgifter i sin deklaration.

Samtliga deklarationer granskas automatiskt av Skatteverkets interna system och därefter kan vissa manuella kontroller genomföras. Urvalet för dessa kontroller görs med hänsyn till de områden där Skatteverket bedömer att risken för felaktigheter är störst. I årets deklaration fokuserade Skatteverket särskilt på kryptoföretagens verksamhet. Varningsklockorna som ringt sedan utredningen inleddes bekräftades av Skatteverkets rapport som publicerades i april 2024. Rapporten redogjorde för de riktade kontrollinsatser som gjorts mot mining-datahallar. I rapporten framkom att flera verksamheter på-

stätt sig driva datahallar för att få rätt till momsavdrag, när de i själva verket ägnar sig åt att bryta kryptovalutor som inte berättigar till något sådant avdrag. På så sätt har de erhållit skattefordelar på felaktiga grunder.

Mining

Mining är en process som skapar nya enheter av en kryptovaluta, såsom Bitcoin och Monero. Dessa enheter kan i sin tur användas som betalningsmedel för varor och tjänster, på liknande sätt som kontanter. Miningverksamheter använder sig ofta av specialbyggda datorer för att kunna verifiera överföring av enheter av kryptovaluta. I det aktuella fallet har kryptoverksamheterna, som påstår sig sälja momspliktiga datatjänster, i själva verket ägnat sig åt att bryta krypto. Eftersom brytning av krypto inte är en momspliktig verksamhet, har dessa företag givits felaktiga utbetalningar från staten genom obetald utgående moms.

Skatteverket kräver miljoner tillbaka

Det handlar om ett systematiskt utnyttjande av skattesystemet, där företagen medvetet lämnar vilseledande och felaktiga uppgifter. I rapporten fastslogs att 18 av de 21 utredda företagen ägnat sig åt skattefusk. Skatteverket kräver därför tillbaka den felaktigt utbetalda momsen för de 18 identifierade företagen. Ersättningen uppgick till 990 miljoner kronor, varav skattetilläggen uppgick till 57,9 miljoner kronor.

Därför är kryptoföretag svåra att granska

En faktor till att verksamheterna kunnat lämna felaktiga uppgifter har förklarats av Skatteverkets underrättelsechef Patrik Lillqvist. I SVT Nyheter uppgav Lillqvist att det funnits en bristande kännedom kring de summor som genererats inom kryptoverksamheten. Bristen bekräftades även i Skatteverkets rapport, där de anger att det förelegat

svårigheter att få konkreta och trovärdiga uppgifter kring datahallarna. Problemet har delvis grundat sig i användningen av ”wallet-adresser”, som är en digital plånbok för kryptovalutor. Wallet-adresser möjliggör för ägaren att vara anonym, vilket har inneburit svårigheter både att identifiera ägaren i form av namn eller personuppgifter och att kunna spåra transaktioner och vinster. Utan tillgång till specifik information om vem som äger plånböckerna och vilka tillgångar de innehåller, blir det nästintill omöjligt att fastställa hur mycket vinst som genereras eller att säkerställa att rätt skatt betalas.

Idag har många av de företag som identifierats av Skatteverket gått i konkurs, vilket har inneburit att enbart en bråkdel av pengarna som krävts av Skatteverket kunnat betalas tillbaka. Hur framtiden bär sig kring kryptovalutor som skapats genom mining kvarstår för Skatteverket att utreda. Ett återstående problem är att pengar inte redovisas i Sverige och det råder oklarheter om det överhuvudtaget redovisas i något land. Resultatet av detta är ändå att delar av den svenska statskassan, som kunnat gå till den offentliga sektorn, i stället spills ut ur landet.

TEXT Anna Antwan och
Nelly Starkengren
ILLUSTRATION AI

Rugby på förvaltningsrätten

NÄR juridiken känns lite torr, vilket förekommer inom förvaltningsrätten, kan en liknelse från idrottens värld ibland liva upp en presentation. Magnus Josephson, expert på offentlig upphandling, beskrev för Norstedts Juridik hur en lyckad upphandling kan gå till:

– Om du ska värva en spelare till ditt lag, t.ex. en center, så mäter du normalt framgång i hur många mål den centern förväntas göra. Då tittar man på historiska resultat och gör en bedömning om man tror att centern kan skapa samma positiva resultat i ditt lag.

En livlig sportmetafor är signerad Ulrik von Essen. Han hade nyligen doktorerat i offentlig rätt när jag läste kursen i förvaltningsrätt kring millennieskiftet, och har därefter i tur och ordning blivit docent, professor och sedan 2017 justitieråd i Högsta förvaltningsdomstolen (HFD). Han har sagt att om rättegången i brottmål liknar en fotbollsmatch och civilprocessen en basketmatch, så är förvaltningsprocessen mera som rugby. Det sistnämnda utvecklar han med att man aldrig får fullständig klarhet i vilka regler som gäller.

När professor von Essen säger så om förvaltningsprocessen, ja då är den nog faktiskt svår. Det är uppmanande att höra för mig, som trots 18 år som föredragande på förvaltningsrätt (tidigare länsrätt) ofta möter nya processuella frågor där jag från början inte vet svaret. Detta bidrar till att jobbet aldrig blir tristess för mig.

Ibland har jag återgett liknelsen med rugby, som normalt väcker munterhet, men jag har också mött två invändningar. Den ena kom från en kollega vars största fritidsintresse var att spela rugby. Hon sa att den sporten är mera regelstyrd än vad den obehövade tittaren förstår när några vilda tacklingar

flimrar förbi i TV-rutan.

Invändning 2 är att diverse lagrum i den fylliga och avancerade regelbok, som vi känner som rättegångsbalken, gäller ”i tillämpliga delar” även i förvaltningsprocessen. Så står det på sju ställen i förvaltningsprocesslagen.

Jaha, men vilka delar är tillämpliga, och hur avgörs det i gränsfall eller i frågor där hänvisning saknas? Denna extra frågenivå stärker snarast bilden av förvaltningsprocessens normer som svårfångade. Michaela Ribbing, juris doktor i offentlig rätt vid Stockholms universitet, skrev sin avhandling ”Förvaltningsrätten och rättegångsbalken” om dessa tillämplighetsfrågor.

En särskild klurighet uppkommer när rättegångsbalken ska tillämpas men där finns olika regler för tvistemål och brottmål. Mål på en förvaltningsrätt kan ha drag av bådadera. Är det mest likt ett tvistemål eller ett brottmål när det handlar om återkallande av körkort? Om uteslutning ur a-kassan? Om skattetillägg? Om att en läkare, revisor eller fastighetsmäklare fått en varning? Om en kommun enligt Inspektionen för

vård och omsorg (IVO) ska ådömas en straffavgift för fördröjning med att leverera en stödsats som kommunen själv har beviljat en handikappad person på pappret?

Det sistnämnda var saken i ett knippe mål som jag föredrog nyligen. Vi ville veta vad som gäller om rätten, som består av en lagfaren domare och tre nämndemän, röstar två mot två. I brottmål vinner då den lindrigaste linjen, medan det i tvistemål blir utslagsröst för den lagfarna domaren som ordförande.

Det är ett slags intern sport att hitta det mest träffande prejudikatet, och det gjorde domaren i detta fall. Avgörandet gällde omröstningsreglerna när Havs- och vattenmyndigheten (HaV) ålagt en fiskare en straffavgift för att ha fångat för mycket strömming och sill. Den domen meddelades – och du gissade det kanske redan – av Kammarrätten i Göteborg.

TEXT David Munck

ILLUSTRATION AI

Två presidentval – olika mediaintresse

UNDER 2024 har det varit flera val. Men framförallt två presidentval som fångat mitt intresse. Det i USA och det i Finland. Det ena är vårt grannland, som varit en del av vårt rike under flera hundra år. Det andra är en global världsmakt vars politik påverkar oss. Vilket har följts av svenskar och svensk media mest?

Svaret är såklart USA. Och här skulle krönikan kunna sluta. Men det är intressant att peta och fundera lite på varför det är just så. Svenskar är ofta överdrivet fascinerade av USA – allt från musik och film till politik. Landet har påverkan på oss kulturellt och ekonomiskt. Men är det en vän vi vill känna allra bäst och ha allra närmast? Eller är det bättre att vara en god granne till våra grannländer? Jag tror på det sistnämnda.

De flesta svenskar verkar ha begränsade åsikter om nordiska ledare och fokuserar främst på deras partitillhörighet, snarare än aktuella sakfrågor eller landets behov. USA däremot, där har många åsikter om kandidaterna och vad som är bäst för USA och sig själva privat just nu.

Hur kommer det sig att många har det intresset och kollen på just amerikanska presidentkandidater och inte när grannarna väljer sina politiska länder? Enkla svaret är att mediebevakningen är enormt mycket större när det är val i USA. Dels för att det är "mer jippo" och att det politiska klimatet och debatten är väldigt annorlunda mot vad vi har i Sverige. På gott och ont. Sverige har genom åren varit grått och trist och inte lika spännande som de är i USA, men i och med Trumps inträde i politi-

ken har även svenska politiker och partier anammat retorik och taktik. För att vinna röster.

Hur är då de finska presidentvalet och dess debatter? Det är just grått, trist, sakligt, pragmatiskt och handlar om vad som är bra för Finland och inte den enskilda kandidaten. Inga personangrepp, de två kandidaterna hyllade varandra under hela kampanjen. Och jag älskar det. Medan USA:s val innehåller allt från bombastiska reklam till personangrepp, präglas det finska valet av nykter debatt och fokus på lösningar. Ett exempel är deras 'krigsspel', där kandidater får demonstrera hur de skulle hantera en kris – en övning som känns ljusår bort från USA:s retoriska bataljer. De hölls t.o.m. en debatt helt på svenska, för att Finland är tvåspråkigt.

Vad rapporterar svensk media från de två länderna? Svensk media hade journalister på plats som mätte tempen på valet månader innan valet i USA. Titotals kamerateam som intervjuade experter, folk som röstade och självklart var på plats under valdagen och natten. Experter hemma i Sverige som satt i paneler och analyserade sönder valet under valnatten.

De finska valet så... rapporterades pliktskyldigt med kort kommentar. Samt ett kamerateam som filmade från vinnarens valvaka.

Svenska medier bör balansera rapporteringen mellan USA och våra nordiska grannar. Varför inte skapa mer engagerande bevakning av val i Norden, med analyser, bakgrundsreportage och intervjuer? Vi behöver inte amerikanskt spektakel, men vi kan visa samma respekt och intresse för våra grannars framtid.

Om vi ska värna om vår gemensamma framtid och stärka banden i Norden, bör vi börja med att lyfta fram våra grannländers politiska val. Mediernas rapportering påverkar vad vi värdesätter. Genom att skifta fokus kan vi skapa en mer balanserad och meningsfull diskussion om vilka relationer som verkligen betyder något.

TEXT Harri Korhonen
Illustration AI

H&M vann tvist om hyvling

Hennes & Mauritz (H&M) gjorde en stor omorganisering 2023. Omkring tusen anställda fick ofrivilligt minskad arbetstid, så kallad hyvling. Det är idag vanligt inom butikshandeln, och Handelsanställdas förbund (Handels) larmar att många deltidsarbetande medlemmar har svårt att leva på sin lön. Handels väckte talan i Arbetsdomstolen (AD) om att två H&M-anställda, som var mammalediga när hyvlingen bestämdes, blivit missgynnade i strid med föräldraledighetslagen. Den ena hade fått sin veckoarbetstid sänkt från 35 till 5 timmar och den andra från 8 till 5 timmar. Tvisten gällde att omställningstiden, som enligt rådande kollektivavtal ska motsvara en lagstadgad uppsägningstid innan de nya villkoren klickar in, enligt arbetsgivaren började löpa redan under kvinnornas föräldraledighet. Detta var enligt AD inte diskriminering, och H&M vann tvisten. Som brukligt hos AD bestod rätten av sju ledamöter varav tre rekryterats på vanligt sätt i staten, två efter nominering av arbetsgivares organisationer och två efter fackförbunds nominering. Denna lagstadgade partssammansättning hindrar inte att de flesta AD-domar är enhälliga om hur lag och avtal ska tolkas. Nu lyste dock konflikten igenom. De fackligt utnämnda ledamöterna var skiljaktiga och ansåg att omställningstiden, såsom vore fallet med en uppsägningstid, borde börja löpa först när respektive arbetstagare gått åter i tjänst hos H&M efter föräldraledigheten.

Hund bet kvinna och hund

En hundägare har långtgående ansvar enligt lagen om tillsyn över hundar och katter. Vad som därtill krävs för straffansvar prövades nyligen av Göta hovrätt. En kvinna stod utanför en ganska låg grind med sin chihuahua, som plötsligt anfölls av en amstaff från insidan av grinden. Ett visst tumult uppstod, chihuahuan dog av bittet och kvinnan fick en fraktur på fingret när hon försökte freda sin hund. Hovrätten bedömer att den andra mattens bristande uppsikt över sin amstaff, som inte var kopplad, utgjorde ett otillåtet risktagande. Hon döms för vållande till kroppsskada till 40 dagsböter. Chihuahua-matten får skadestånd för sveda och värk i fingret men inte för chihuahuan.

Pappa slapp skadestånd för son

En 16-årig pojke, i en familj som var aktuell hos socialtjänsten, sms:ade till socialsekreteraren att om jag inte får träffa min lillebror ”kommer du ångra att du andas”. Pojken dömdes för hot mot tjänsteman till öppen ungdomsvård och att betala 8 000 kr i skadestånd för kränkning. Hovrätten för Västra Sverige har nu prövat om pojkens pappa har solidariskt skadeståndsansvar enligt den strikta ansvarsregeln för vårdnadshavare i 3 kap. 5 § skadeståndslagen. Pappan avtjänade ett kortare fängelsestraff vid tiden för hotet och kunde då inte ha tillsyn över sonen. Därför dömdes hovrätten att pappans skadeståndsansvar skulle jämkas till noll. En hovrättslagman var skiljaktig med motiveringen att det var pappans eget fel att han satt i fängelse.

Dramatisk dejt på Drottningholm

Ett ungt par dejtade förra hösten med picknick på Drottningholm. Kvinnan beskriver hur de promenerade runt i trädgården, i labyrinten och på olika stigar. Detta fick hon förklara i domstol sedan båda åtalats för att de, på vägen tillbaka till bilen, tog genväg genom en grind som hade förbudsskylt för skyddsobjekt. Grinden, som var stängd men inte låst, ligger vid Kungens båt-hus. De blev påkomna av en vakt. Solna tingsrätt dömdes båda till villkorlig dom och 30 dagsböter för obehörigt tillträde till skyddsobjekt, oaktsamt brott enligt skyddslagen. Kvinnan överklagade till Svea hovrätt, som fastställde tingsrätts dom.

PROFESSIONELLT

PERSONLIGT

HÖGA AMBITIONER OCH VARM GEMENSKAP

På Cederquist vill vi hålla hög kvalitet i vår leverans och samtidigt ha en varm företagskultur där vi kan utvecklas tillsammans. Expertis och noggrannhet är centralt för oss, men det är lika viktigt att vi trivs i våra team. Vi tror på att upprätthålla en personlig och nära relation, både med våra kollegor och kunder.

Våra arbetsgrupper rankas ständigt bland Sveriges främsta, vilket vi ser som ett bevis på att en stark företagskultur inte bara gör arbetet roligare utan också leder till bättre resultat.

Utvecklas med oss på karriar.cederquist.se

CEDERQUIST

FRÅGA ARBETS RÄTTAREN REBECCA

Drogtester i arbetslivet – rättsfall om omvänd oskyldighetspresumtion

REBECCA HENRIQUES arbetar som arbetsrättsjurist och förhandlare hos Almega som är Sveriges ledande arbetsgivarorganisation inom tjänstesektorn. Rebecca har juridikexamen och en fil.kand. i personal- och arbetslivsfrågor.

Har du också en
arbetsrättsfråga som
du vill få svar på?

Mejla till [arbetsratt@
jurstud.com](mailto:arbetsratt@jurstud.com)

FRÅGA: Hej, jag har läst att det kommit ett rättsfall från Arbetsdomstolen i somras som rör konsekvenser av ett positivt drogtest för en anställd inom privat sektor och som innebar att arbetsgivaren hade rätt att hålla inne den anställdes lön. Det får mig att fundera en del på drogtestar och jag undrar om du kan redogöra för målet mer i detalj?

SVAR: Tack för din fråga!

I korthet kan sägas att målet AD 2024 nr 46 handlar om en privatanställd VS-montör som testade positivt vid ett slumpmässigt drogtest. En central fråga i målet var om VS-montören stått till arbetsgivarens förfogande och om han hade rätt till lön. Arbetsdomstolen konstaterade att under den tid om ca två månader när VS-montören fortsatte uppvisa positiva drogtestar, så hade han inte rätt till lön då arbetstagaren inte kunde utföra sina vanliga arbetsuppgifter och det inte fanns annat arbete att placera honom till.

Det som är särskilt intressant i må-

let är att Arbetsdomstolen etablerar en omvänd oskyldighetspresumtion (drogpåverkad tills motsatsen bevisats) när anställda testas positivt i giltiga tester. VS-montörens drogtestar visade bland annat restprodukten THC-syra (ett ämne som visar att cannabis har intagits) och nedbrytningsprodukt av kokain. Arbetsdomstolen klargjorde i målet att en arbetstagare som uppvisar spår av narkotikamissbruk och som utför vissa typer av arbetsuppgifter inte kan anses stå till förfogande.

En närmare redogörelse av rättsfallet

Inledningsvis redogjorde Arbetsdomstolen för rättsliga utgångspunkter. Domstolen framhöll därvid bland annat att som allmän utgångspunkt i privat sektor gäller att en anställd ska utföra arbete för arbetsgivaren, eller i vart fall stå till arbetsgivarens förfogande för arbete, för att ha rätt till lön. Ifall en anställd inte har arbetat, eller inte har stått till förfogande för arbete, har det

betydelse om detta berott på att arbetsgivaren uttryckligen eller underförstått arbetsbefriat den anställde, eller om det berott på förhållanden som hänför sig till den anställde. Arbetsdomstolen anförde vidare, att om det finns hinder för en anställd att utföra ett visst arbete hos arbetsgivaren men inte ett annat, kan arbetsgivaren under vissa förhållanden vara skyldig att omplacera den anställde till ett arbete som denne kan utföra.

När det gäller drogtestar har Arbetsdomstolen i tidigare praxis ansett att en arbetsgivare med stöd av sin arbetsledningsrätt har rätt att kräva drogtest av en arbetstagare i olika situationer; däribland om arbetstagaren har sådana arbetsuppgifter att det vore farligt eller olagligt att utföra dem under drogpåverkan.

Policy

Parterna i målet var överens om att VS-montören förbundit sig att följa Bolagets regler och policys, samt att det av Bolagets drogpolicy följde bland annat att den som misstänkts vara alkohol- eller narkotikapåverkad på arbetet kunde skiljas från sina arbetsuppgifter och avlägnas från arbetsplatsen.

Den omvända oskyldighetspresumtionen

Gällande VS-montörens testresultat framhöll Arbetsdomstolen att det var utrett i målet att han testat positivt för THC-syra, att THC-syra är en nedbrytningsprodukt av det verksamma ämnet THC i cannabis, att THC-syra inte är narkotikaklassat samt att det av testresultaten inte kunde utläsas att VS-montören varit påverkad av cannabis (THC) vid testtillfällena men att han varit det någon gång tidigare.

Av sakkunnigförhören i målet drog Arbetsdomstolen slutsatsen att det inte är möjligt att genom drogtest tillförlitligt konstatera att en person är

narkotikapåverkad. Därför ansåg Arbetsdomstolen att ett positivt drogtest, som tillförlitligt visar att den anställde åtminstone tidigare intagit droger, får anses ge anledning att anta att den anställde är påverkad av narkotika ända till dess att ett efterkommande drogtest är negativt. En anställd som – åtminstone i de situationer där arbetsgivaren med stöd av sin arbetsledningsrätt har rätt att kräva ett drogtest av en anställd – enligt tillförlitligt test visar spår av att ha brukat narkotika, kan då inte anses stå till arbetsgivarens förfogande för sina arbetsuppgifter respektive för arbete i verksamheten. Enligt Arbetsdomstolen får detta då anses bero på förhållanden som hänför sig till den anställde, dennes föregående narkotikabruk.

Om arbetstagaren inte kan omplaceras till lediga arbetsuppgifter som arbetsgivaren vill ha utförda – och som inte är farligt eller olagligt att utföra under drogpåverkan – respektive till annan verksamhet hos arbetsgivaren, står den anställde inte till arbetsgivarens förfogande förrän ett efterkommande test inte visar spår av narkotikabruk, ansåg Arbetsdomstolen.

Enligt Arbetsdomstolens mening fick den anställdes arbete – som VS-montör på byggarbetsplatser – anses innebära att han haft arbetsuppgifter som det vore farligt att utföra under drogpåverkan.

Givet VS-montörens positiva testresultat för THC-syra och nedbrytningsprodukt av kokain så ansåg Arbetsdomstolen att Bolaget hade anledning att misstänka att VS-montören var påverkad av droger åtminstone till dess han lämnade det negativa provet cirkatvå månader senare. Eftersom VS-montören, enligt tillförlitligt test visat spår av narkotikabruk, ansåg Arbetsdomstolen att Bolaget därmed haft skäl att misstänka att han kunde uppträda narko-

tikapåverkad på jobbet och hade enligt sin drogpolicy haft rätt att avlägsna honom från arbetsplatsen. Eftersom VS-montören haft arbetsuppgifter som det vore farligt att utföra under drogpåverkan kunde han inte anses ha stått till Bolagets förfogande för sina arbetsuppgifter, och enligt Arbetsdomstolen berodde detta på förhållanden hänförliga till VS-montören själv dvs. hans föregående narkotikabruk. Arbetsdomstolens slutsats blev därför att VS-montören inte stod till förfogande för sina ordinarie arbetsuppgifter under den omtvistade tiden.

Omplacering

Arbetsdomstolen fann vidare att VS-montören inte heller stod till förfogande för annat arbete hos Bolaget. Vid denna bedömning beaktade Arbetsdomstolen bland annat att det inte fanns skäl att ifrågasätta Bolagets påstående om att drogpolicier motsvarade Bolagets egen gällde hos samtliga kunder, och att det därför inte var möjligt att omplacera VS-montören till arbete hos annan kund. Enligt Arbetsdomstolen fick det vidare anses utrett i målet att det inte fanns några lediga arbeten på Bolagets administrativa avdelning eller lager tillgängliga för en omplacering, och genom VS-montörens egna uppgifter fick det dessutom anses utrett att han saknade kvalifikationer för sådant arbete. Arbetsdomstolens slutsats blev sålunda att VS-montören inte stod till förfogande för något arbete hos Bolaget under perioden när hans drogtest visade positivt resultat. Han hade således inte rätt till lön för denna period.

TEXT Rebecca Henriques

Redo för ledningsgruppen?

Vi tror på att ge alla medarbetare möjlighet att växa i sitt yrke, påverka i sitt arbete och utrymme att vara sig själva. Därför låter vi en nyanställd sitta med vid varje ledningsgruppsmöte.

Som en symbol för att få ta plats runt bordet tog vi fram en specialtillverkad stol.

The Seat.

Vem är du och hur vill du utvecklas?

Starta din karriär på vinge.se/karriar

Lovisa Jonassen

Biträdande jurist

vinge.se

